

Endi Džouns

Nas dvoje

Prevela

Dubravka Srećković Divković

■ Laguna ■

Naslov originala

Andy Jones

THE TWO OF US

Copyright © Andy Jones 2015

Translation copyright © 2015 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Krisu i Doroti, mojim roditeljima.
Iz zahvalnosti na svemu.*

Prolog

Ljudi pitaju: *Koliko ste već zajedno? Kako ste se upoznali?*

Sediš za stolom, kiptav od prkosnog razmetanja nove ljubavi (je li to posredi? zar već ljubav?), smejući se preglasno i ljubeći se žarkije nego što je red u jednom mirnom seoskom pabu, i neko će reći: *Daj joj malo da diše! Uzmite sobu! Divan ste par*, ili neku drugu varijaciju na temu.

Upravo dok kradomice grickaš svojoj novoj devojci ušnu resicu, neki glas izgovara: *Za šankom služe čips, znaš. U slučaju da si gladan*. Okrećeš se i izvinjavaš se krupnoj sredovečnoj ženi za susednim stolom. Ona se dobroćudno smeje, a onda povlači stolicu u stranu, tako da sad sedi za tvojim stolom. I tu kreće...

I dakle, kaže, kako su se golupčići upoznali?

Za tih poslednjih nedelju dana, valjda su nas bar u pet-šest različitih prilika ispitivali o pojedinostima naše ljubavne veze. U druge večeri i popodneva odgovarali smo bledim senkama istine: *Radimo zajedno; Sudar naslepo; Ja ga šišam; Čitalački klub*. Ali sada, ohrabrena vinom i rutinom, Ajvi se isteže ka

njoj i saopštava zavereničkim glasom: *Užasni smo; njegova žena mi je najbolja drugarica. Ali... – spušta šaku preko moje nadlanice – ...vi ste svetska žena, znate već kako to biva. Kad nešto morate da imate.*

Žena – rumena, zrači iz sebe toplom aromom sira i belog luka – klima glavom, kaže: *Pa jest, aha, da, pa provedite lepu... znate već... noć, te se povlači za vlastiti sto.*

Jer istina glasi da je istina preduga priča da bi se pripovedala nekom nepoznatom u seoskom pabu kad samo želiš da ispiješ piće i popneš se u svoju sobu. I u svakom slučaju, pitanje *kako* smo se upoznali nema praktičan značaj – ne pitamo kako je počela kiša, naprosto se divimo dugi.

Ljudi pominju hemiju, a možda je ona i bila kriva – nešto molekularno, nešto odaslato, nešto gensko. Kakav god da je mehanizam tu bio na delu, nešto u Ajvi smesta mi je izazvalo želju da *ne spavam* s njom. A ima li lepšeg komplimenta koji jedna baraba može uputiti dami? Ne kažem da je to bitno, ali tad sam prolazio kroz fazu kad nisam tragao ni za kakvim obavezama sem onih koje su stvar lične higijene i diskrecije. Bio sam raskinuo s devojkom šest meseci pre toga, bio sam mlad, bio sam slobodan, bio sam... hm, recimo samo da sam bio nesebičan sa svojim naklonostima. A onda je naišla Ajvi sa svojom naočitom, neizveštačenom lepotom, ostavljajući za sobom trag od feromona, nonšalancije i opuštenog humora.

Ne kažem da je išta od toga bitno. Bitno je da smo se upoznali. A ono najbitnije jeste šta ide dalje.

Prvo poglavlje

Bila je posljednja nedelja avgusta i peckala me je koža izgorela od sunca dok je Ajvi skretala kolima u ulicu u kojoj sam odrastao, ka kući u koju sam stigao kao u svoj dom onoga dana kad sam se rodio.

Kada je radio uključen, Ajvi je pevala; kada je isključen, ona je zviždukala, a zviždukala je rđavo. Gotovo da sam prepoznavao melodiju, ali nisam mogao baš sasvim da pogodim koja je. Leva polovina lica nosila joj je ožiljke od nezgode iz detinjstva – te linije su sad bile bele, ali urezi i nepravilno srasla mesta upadljivo su se videli – i kada zazvižduće, ti ožiljci su se nabirali i produbljivali. Da li joj je to uticalo ili nije uticalo na zviždukanje, ne znam, ali ukoliko je njeno pevanje ma kakav pokazatelj, bila je prosto bez sluha i potpuno nesvesna te činjenice. Zabavljali smo se nepune tri nedelje, pa je jednostavno bilo malčice prerano za mene da sastavljam spisak „onoga što najviše volim kod svoje nove devojke“, ali da sam bio u tom raspoloženju, Ajvino bezbrižno antisluhističko zviždukanje bilo bi tu broj jedanaest. A kad

smo već kod teme redosleda, takođe je bilo malčice prerano i za stavku *upoznati je sa svojim*. Ali eto, tu smo se našli, otprilike na minut od poletanja.

„Pripremi se psihički“, rekao sam.

Ajvi se okrenula ka meni. „A?“

„Moji“, rekao sam. „Oni su malo... znaš već.“

„Ne brini se“, kazala je ona. „Već sam ovo radila. Ko zna koliko puta, na stotine puta.“ I na to se osmehnula sebi u bradu.

„Baš smešno. U svakom slučaju, ne brinem se ja za tebe.“

Skrenuli smo za ugao i na vidiku se ukazala kuća mog ćaleta.

Nikada nisam obraćao pažnju na izgled moga doma iz detinjstva; on se tu nalazio otkako znam za sebe i analizirao sam ga otprilike koliko i svoja stopala – verovatno i manje. Ali tog dana, dok je Ajvi bila kraj mene, postao sam svestan njegove običnosti, banalnosti, svega što nije. Viktorijanske kuće – poput one u kojoj sam živio u Londonu – s vremenom postaju sve lepše, ono im podaruje ličnost i samosvojnost; ali ovakve kuće, sagrađene šezdesetih i sedamdesetih, stare poput omatorelih fabričkih radnika, poruženih od godina, napora, dima i razočaranja. Možda ono peckanje nije bilo od sunca; možda je to proradio snob u meni. Pogledao sam u Ajvi, a ona se osvrnula, izdigla obrve i stala ispred broja 9 u Rouz parku.

Kuća na stranu, čekaj samo dok bolje osmotri moje!

Sigurno su čučali u zasedi, jer pre nego što je Ajvi stigla i da ugasi motor, iz ulaznih vrata su pokuljali moj otac, sestra, zet i sestričine bliznakinje. Mahnuo sam, razvukao usta od uva do uva, nemo izgovorio „zdravo“ kroz šoferšajbnu, ali niko nije gledao u mene. Postrojili su se nasred kolovoza, ozareni od uzbuđenja, a čale je otvorio Ajvi vrata automobila kao da je stigao neki velikodostojnik. Bliznakinje Imodžen i Rozalind imale su svega deset godina, pa sam njima još i

mogao oprostiti što nestrpljivo cupkaju i guraju se međusobno kako bi bolje videle svoju devojkicu (a stvarno jeste lep osećaj kad kažeš: *devojka*), ali moja sestra i ćale imali su ukupno maltene sto godina, a ponašali su se kao imbecili. I tad mi je sinulo šta Ajvi zvižduće: „To mora da je ljubav“. Izašla je iz kola i upala pravo u ćaletov medveđi zagrljaj. Iskrivio sam lice u znak izvinjenja kad ju je odigao od zemlje, a Ajvi je zauzvrat ili namignula ili se zgrčila – ali s obzirom na to da joj je lice bilo zgnječeno uz vrat mog matorog, teško je bilo proceniti šta je tačno uradila.

Izlazeći neprimećen iz kola, shvatio sam da sam možda i pogrešno identifikovao Ajvino zviždukanje. Što sam duže razmišljao, to sam više bio ubeđen da je zviždukala „Kuću zabave“, a možda čak i „Stid“. No šta god da je bilo posredi, definitivno je to izvodila grupa *Mednis*.

Dok se odbor za doček sklonio sa kolovoza i ušao u kuću, ja sam već bio izvukao torbe iz prtljažnika i oteglio ih na sprat, ispišao se, pristavio lončić s vodom da provri i spremio pun čajnik čaja.

„Čaj je u čajniku“, rekao sam kada su svi ututnjali u kuhinju.

„Imamo li vina?“, upitala je Marija.

„Računam da može i *šampanjac*?“, rekao je ćale otvarajući frižider nesnosno kitnjastim pokretom.

„Opa!“, kazala je Ajvi.

„E pa“, uzvratilo je ćale, „posebna je prilika, zar ne? Daj čaše, sinko.“ I usmerio je Ajvi ka dnevnoj sobi.

Marija je ostala da mi pomogne da isperem od prašine pet čaša za šampanjac. „Izgleda mi fina“, kazala je s nesnosnim osmehom.

„I jeste fina. Hermajoni nije tu?“, upitao sam da odvratim od sebe neizbežni (*šta li je videla u tebi?*) sarkazam starije sestre.

Marija nije imala ni punih šesnaest godina kada je rodila svoju najstariju sestričinu. Mama je bila pokojna manje od godinu dana, te je mala Herms odigrala krupnu ulogu u našem kolektivnom oporavku. Prvih šest godina (sve dok Marija nije upoznala Hektora i udala se za njega) ja sam Hermajoni valjda bio više otac nego ujak. I premda je u međuvremenu proteklo više od deset godina, i dalje je za mene bila više kći nego sestričina.

„Ima sudar“, kazala je Marija.

„Zezaš! Kakav je tip?“

Marija je slegla ramenima. „Bolji od onog prethodnog govvara.“

„To i nije neki podvig. Nadao sam se da će Herms biti ovde.“

„Kud se ti možeš porediti s novom ljubavlju?“, kazala je Marija.

„Možda bi neko bio i drugačijeg mišljenja“, uzvratio sam.

„Hajde, idemo da spasemo Ajvi od ćaleta.“

Kad smo uspjeli da se probijemo u dnevnu sobu, ćale je već bio povadio porodične foto-albume. Prvi put sam tada doveo kući žensko čeljade – a pogotovu odraslu ženu – te slutim da su svi već predugo čekali da urade sve ono što se radi u takvim situacijama. Zato sam pijuckao šampanjac i prihvatao muški svoje poniženje dok su se smejali mojoj kosi, odeći i goljoj guzici kroz razne uzraste. Moja devetnaestodnevna devojkica nakosila je čašu u mom pravcu, smerno se osmehnula i namignula.

I Ajvi i ja smo radili u filmskoj produkciji (u mom slučaju su to bile reklame, a u njenom sve što postoji), što znači da smo u osnovi bili slobodni strelci. Prva četiri dana od smučavanja nismo izlazili iz Ajvinog stana. Ništa nije izrečeno eksplicitno, ali kao da smo postigli duševni sporazum da ne reskiramo sa izlaskom iz stana sve dok to ne postane

neizbežno. Jer shvatali smo (i takođe shvatali da ono drugo shvata) da nakon pucanja mehura nema više povratka u intimni, glupi dosluh tih Prvih dana. Kad su počele da nam ponestaju namirnice, pili smo kafu bez mleka, čupkali i bacali buđ sa poslednjih zaliha hleba, jeli tost s rupama. Živelimo na jajima i dvopeku, sendvičima od plavog patlidžana i majoneza, špagetima u sosu od pileće supe. Ajvi je čitala, a ja sam gledao američke detektivske emisije na njenom drljavom portabl televizoru; igrali smo monopol, skrebl i tač, lešili se od vina, potom od votke, a na kraju i od napola kristalizovanog pića nepoznatog porekla. Odupirali smo se svemu praktičnijem od naručivanja pice, jer nagonski smo znali da se isporučioi uklapaju u romantične scenarije samo ako voze moped, a ne kamionet supermarketa. Tužni preokret je nastupio u vidu posla, pošto je Ajvi bila unapred rezervisana za rad na nekom promotivnom pop spotu čitavog petka. Pošavši na snimanje, ostavila me je – zajedno s punom kesom svoje odeće – ispred mog stana, pa smo se za oproštaj poljubili sa žarom kakav se pod normalnim okolnostima čuva za aerodrome. Posao nam je pojeo veći deo naredne nedelje, ali svaku noć smo provodili zajedno, ponekad se sastajući u nekom restoranu, a ponekad u krevetu. Druge zajedničke subote spakovali smo se u moj fijat 126 i povezli se bez tačno određenog plana i odredišta, te noćivali u Nju Forestu, Kotsvoldsu, Jorkšir Dejlsu i Pik Distriktu. Šetali smo se, jeli, vozili se, pili, i svakog jutra propuštali doručak. Prethodnog dana sam bio shvatio da se nalazimo na nepuna dva sata vožnje od kuće mog čaleta, a bio sam previše lepo raspoložen da mu ne svratim u goste. Te poslednje nedelje Ajvi i ja smo prevalili valjda više od osamsto kilometara – pevali smo uz radio, Ajvi me je sa suvozačkog sedišta hranila čokoladicama, ja nju šarenim bombonicama kad se zamenimo – ali ovoga

dana nešto se razlikovalo dok smo se vozili ka mojoj kući. Čak bih mogao da odredim tačan trenutak kad se raspoloženje promenilo.

Zaustavili smo se u jednom seocetu da nešto pregrizemo i procunjamo po prodavnicama; Ajvi je ušla u *Buts* da uzme „pastu za zube i tako to“, a ja sam navratio u posetu mesnom megamarketu. Sastali smo se kod kola, Ajvi s punom kesom higijenskih sredstava, a ja sa punom kesom namirnica i zveckavih flaša. I od tog trenutka pa nadalje nešto... nije štimalo. Ništa što bi paralo oči, ali Ajvi je izvesno postala potištenija. Pevala je sa manje žara, nije se igrala „na slovo, na slovo“, nije me stezala za koleno sa onom odsutnom nežnošću za kojom sam bio počeo da žudim. Možda ju je uhvatio strah zbog susreta s mojima. A s obzirom na to da sam upravo bio svedok saslušanja, zar sam je mogao kriviti?

Ćale je hteo da zna gde žive Ajvini roditelji, kako se zovu, da li redovno idu u crkvu; Hektor je pitao da li šminkeri mnogo zarađuju, ima li ona svog računovođu, ima li svoj sajt, da li se nekad upoznala s Madonom; bliznakinje su htele da znaju ima li sestara, braće, kućnih ljubimaca, da li više voli pse ili mačke, da li bi radije bila sirena, vila ili princeza; Marija je htela da zna gde je Ajvi kupila dugmad za manžete, kod koga se šiša, da li oduvek ima dugu kosu, šta je videla u meni.

„Hajde budi koristan“, rekla je Marija mašući praznom čašom.

Zabacio sam glavu i uzdahnuo. „Samo što sam seo.“

„Sediš već tri sata“, kazao je ćale. „Ustani, protegni noge.“

Pridigao sam se uz veliko prenemaganje, pa izašao iz sobe hukćući i mrmljajući u po glasa. Ne kažem da mi je bilo krivo što će moji popiti još po čašu pića ili uživati u dočeku moje devojke, ali ako ćemo pravo, veoma sam malo znao o ženi u koju sam tako silno bio zaljubljen, te sam odgovore

čekao jednako žudno kao i čitava moja porodica. Znao sam da više voli sajder nego pivo, da joj je najomiljenija pita od piletine i praziluka, i da hrče kad prepije; znao sam da joj kosa miriše na kokos, a da joj ujutru odvratno bazdi iz usta; znao sam da je propala kroz stakleni stočić kada je imala osam godina i da od slatkiša najviše voli šarene bombonice. Ali štošta nisam znao – ko joj je najdraži iz *Bitlsa*; kako joj se zvao prvi kućni ljubimac, momak, kasete; čak joj nisam znao srednje ime, pobogu i zaboga. A iz nekog razloga, naročito me je zanimalo kakvo joj je gledište (da se tako izrazim) kada je reč o vilama i sirenama.

Kada sam se vratio s flašom vina, svi su (među njima i čale i Hektor) sa ushićenim zanosom slušali kako Ajvi opisuje najbolji način da se oblikuje vrh krejona za oči.

„Kad ćemo jesti?“, upitala je Marija.

„Ja sam crkô gladan“, rekao je Hektor.

„Šta ima za jelo?“, upitale su bliznakinje.

Svi su se okrenuli ka meni, te sam se ponovo odvuкао iz sobe, gundajući na račun ropstva, tuđe uobraženosti i nezahvalnosti.

Bio sam iseckao četiri bela mesa, tri glavice crnog luka, dve ljute papričice, šest crvenih paprika, pola glavice belog luka i pojeo najmanje trećinu dimljene kobasice kada je čale ušao u kuhinju.

„Treba ti neka pomoć?“

„Maltene sam gotov“, rekao sam ja.

„Dakle“, oglasio se čale iz otvorenog frižidera, „ovo je bilo neočekivano.“

„Vala baš.“

„Izvoli“, kazao je i spustio čašu s vinom kraj daske za seckanje.

„Živeli.“ Otpio sam gutljaj, a onda pokazao glavom ka dnevnoj sobi. „I?“

„Mogao si i gore proći“, rekao je on osmehujući se.

„O, i prošao sam gore“, kazao sam ja. „Hriste bože, i te koliko gore.“

Čale je zakolutao očima s rezigniranom, patničkom ljubavlju. On je predavao veronauku u školi koju sam ja pohađao pre bezmalo dvadeset godina, i išao je na misu od dva do pet puta nedeljno – najgore što postoji posle sveštenika.

„Izvini“, rekao sam.

„Uradi to opet i moliću se za tebe.“

Sedeli smo lakat uz lakat oko malog trpezarijskog stola, ali bila je to prisna, prijatna stiska dok smo ukrug pripovedali stare anegdote i savladavali nekoliko flaša vina. Ja sam bio odvojen od Ajvi, koja se sad našla između mog čaleta i sestre. I mada mi je bilo draže da Ajvi bude kraj mene, a ne na drugom kraju stola, tako sam imao priliku da je posmatram dok zabavlja moju porodicu i ide joj niz dlaku – smeje se na njihove štosove, sluša njihove priče i zdušno uskače u porodičnu mašineriju da se svi što više nasprdaju s Vilijamom. A moji su bili opijeni od nežnosti i obožavanja, takmičili se da osvoje Ajvinu pažnju, upinjali se da jedni druge nadmaše s gegovima, hvalisanjima i otkrovenjima. Protegao sam nogu ispod stola i prošao navise njome duž unutrašnje strane Ajvine cevanice, kako sam pretpostavio. Marija se trgla i lupila kolenom odozdo u sto, od čega je pribor za jelo poskočio.

„Šta sad kog đavola izvodiš!“

„Grč“, rekao sam ja, a Marija me je pogledala kao da sam prolupao.

„Šta to radiš?“, upitala je Ajvi.

„Ništa. Protežem se.“

Ajvi je zažmirila u mene. „Da nisi...“ Okrenula se ka Mariji. „...da se nije igrao... *nogatanja*?“

Refleksno sam pogledao ka ćaletu, ali on je naizgled bio opčinjen šarom svog tanjira.

„Šta je nogatanje?“, upitala je Imodžen, bliznakinja starija dvadeset minuta i uvek krajnje sklona propitivanju.

„Nije to tebe briga“, kazala je Marija.

„Nešto što rade nevaljali dečaci“, rekla je Ajvi, čime je zaradila kikotaње bliznakinja.

„Proteglio sam se!“

„To se zove rastezanje verodostojnosti“, kazala je Ajvi, a Hektor samo što nije zapljeskao na to ispoljavanje vajldovske vrcavosti.

Do kraja obroka držao sam noge k sebi. I samo me je jedna puna viljuška delila od uspešnog stizanja do kafe bez daljih incidenata.

Jeli smo desert (prostorijom je zavladao redak trenutak tišine dok su se svi sladili čizkejkom) kada je ćale objavio: „Uzgred, Vilijame, večeras ću ja preći u tvoju staru sobu, a ti i Ajvi možete da upotrebite moj krevet.“

Verovatno je trajala kraće od tih pet hiljada godina kako mi je delovala, ali izvesno je usledila duga i neprijatna ćutnja u kojoj su nad stolom ostale da lebde reći moga oca – naročito reć „upotrebite“: Ajvi je, još sa viljuškom između usana, pogledala u mog ćaleta, osmehnula se, promumlala slogove-blizance reći *Hvala*. A možda je rekla i: *Svašta!*

Marija je okrnula pogledom Ajvi i glupavo se osmehnula. Hektor je pogledao u mene i lecnuo se. Ja sam pogledao u svoj čizkejk i osetio kako mi se obrazi žare.

Još dok smo se vozili ka kući, mozgao sam o mogućem rasporedu spavanja. Ćale je katolik do srži i jedini braćni

krevet u kući pripada njemu, što je značilo da sam osuđen na prvu noć samotničkog spavanja još otkako sam se smuvao sa Ajvi. S jedne strane, šteta; s druge – to se moralo kad-tad dogoditi, a da budem iskren do kraja, bio sam i izmoren. I još bih tako izbegao svaki neprijatan razgovor sa ocem.

„Promenio sam posteljину“, rekao je ćale. A kada sam načinio tu grešku da ga pogledam u oči, blesonja je namignuo. Nije to nipošto bilo masno namigivanje; da sam morao da pogađam, rekao bih da je sam sebi čestitao što je tako savremen i đavolski dobro organizovan. No namigivanje je namigivanje, i kad bih morao da označim samrtni čas mog seksualnog života, to bi bio taj tren.

Dok smo se svlačili za spavanje, nelagodnost je bila prosto opipljiva; zaplitaо sam se dok sam skidao farmerke, postideп zbog svoje blede i landarave golotinje, a Ajvi se, prvi put otkako smo zajedno, zavukla u krevet u gaćama i majici. Po svoj prilici sam bio začet upravo u tom krevetu, i mada nisam imao želje ni za čim rizičnijim od poljupca u usne, malčice me je uvredilo što Ajvi uzima zdravo za gotovo da nema više igrice. A uz to sam bio popio flašu i po vina, pa su mi usta izbacila komentar pre nego što je mozak uspeo da ga edituje.

„Odjednom si sva stidljiva“, rekao sam, blago nejasno izgovarajući „s“.

„Umorna sam“, kazala je Ajvi. „Ako je to u redu.“

Ako je to u redu?

Možda sam bio popio više nego što sam svestan, jer čuo sam sebe kako izgovaram: „Lepo. Briga me.“ A težina te tri reči povukla mi je naniže uglove usana.

I premda više nikakve reči nisu pale, ni ulepšavanja ni optužbe, to je bilo nešto najbliže svađi između nas, i u sobi nije bilo nežnosti kada sam isključio svetlo i zavukao se u ćaleтов krevet.

Locirao sam Ajvinu glavu uz pomoć ruku, a ona je bila okrenuta od mene. „Laku noć“, kazao sam i poljubio je u kosu.

Ajvi je uzdahnula. „Noć“, rekla je, a to je izgovorila veoma, veoma tiho.

Ujutru smo se ljubili, ali poljupci su preko noći izgubili nešto – hitnju, naboj, obećanje... nešto. Nije mi nimalo pomagalo što sam bio mamuran kao stoka, premda se činilo da je Ajvi umakla svim nesrećnim posledicama pića.

Dugo je ostala u tuš-kabini u sklopu sa tom sobom, i izronila je iz prostora punog pare sasvim suva, odevena i sa kosom umotanom u turban od peškira. A to iznenadno odsustvo uobičajene golotinje prosto me je prodrimalo. Uz ožiljke na levoj polovini lica, Ajvi je imala ožiljke i na stomaku, kuku, desnoj podlaktici, desnoj butini i desnoj dojci. A opet će mirno tupkati po stanu gola, ili bezmalo gola; tako hrani ribice, kuva kafu, jede svoje pahuljice s mekinjama. Valjda smo budni polovinu vremena provodili goli-golcati. I dakle, da, kada je izašla iz kupatila u farmerkama, majici i džemperu na kopčanje, prodrimalo me je.

Dok sam ja uskočio pod tuš i iskočio ispod tuša, Ajvi je već nestala. Zatekao sam je u prizemlju, gde je razgovarala s ćaletom; on je bio neelegantno naslagao na kuhinjski sto tri tetrapaka soka, kao i svaku kutiju sa žitaricama i svaku teglu i tubu mazivih supstanci koju je posedovao. Trenutno je pokušavao da istovremeno skuva čaj i spremi prepečen hleb s buterom, i postizao da od oboje napravi tragičan darmar.

„Sigurni ste da ne mogu nešto ja da uradim?“, upitala je Ajvi.

„Sve pod kontrolom“, rekao je ćale, pa uspeo da poklopi čajnik iz trećeg pokušaja. „E sad, s čime voliš čaj... dođavola! Rekla si da ćeš kafu, je li?“

„Može i čaj.“

A čale je, umesto da naprosto ostavi čaj da se krčka, sve izručio u sudoperu.

„Laponac“, rekao je pljesnuvši se po čelu. „Ne, rekla si da ćeš kafu, dobićeš kafu. Ne smeta ti instant?“

Ajvi je osvedočeni snob kada je reč o kafi, i znao sam da radije ne bi pila ništa nego da pije instant kafu, te sam zato, pošto je rekla čaletu da je „instant kafa savršena“, osetio svež udar nežnosti prema njoj.

Dok je čale iznova punio lončić, kuhinjski alarm za dim krenuo je da se oglašava iskidanim tankim pištanjem, a moja uporna glavobolja istoga trena je mutirala u iskeženo čudovište veoma oštarih zuba. Iz tosteru je izbijao crn dim, a čale je stajao kao skamenjen i gledao čas u toster, čas u alarm, nastojeći da razreši kojem prvo da se posveti. I dalje stežući lončić, čale je dohvatio portviš iza frižidera, pa tri puta tresnuo njime po alarmu, tako da je uređaj pao na pod u dva odvojena dela, od kojih je jedan na neku foru i dalje pištao (mada manje poletno). Čale ga je jednom nagazio i alarm je crkao. Hleb je iskočio iz tosteru.

Čale se osmehnuo Ajvi kao da je umno poremećen. „Iona-ko nam je trebao nov“, rekao je.

Pokupio sam ostatke detektora dima, a čale je za to vreme dohvatio ugljenisani hleb i uzeo da struže izgorelu parčad nad sudoperom.

„Navalite“, rekao je razmahnuvši ogaravljenim nožem ka naslaganim kutijama sa žitaricama, kao da nabacuje da neće imati radosti dok sve ne pojedemo. I tako smo doručkovali pregoreli hleb, praškasti musli i instant kafu, a čale je produžio odande gde je prethodne večeri stao, ispitujući Ajvi i ponižavajući mene.

Bogu hvala, Ajvi je od sutra imala radne obaveze – dnevno snimanje za nekog nemačkog proizvođača automobila – te smo bili na putu pre deset, i pre nego što je čale uspeo dodatno da upropasti još neki kućni aparat i moju vezu sa Ajvi. Insistirao je na tome da nam spakuje užinu i pošalje nas na putovanje s dovoljnom količinom pocrnelih banana, gnjilih krušaka i debelih sendviča sa sirom u samolepljivoj foliji da nedelju dana imamo šta jesti. Postojala je povelika verovatnoća da mi je alkohol u krvi i dalje preko granice, pa je zato vozila Ajvi, a ja sam naslonio glavu na hladno staklo suvozačkog prozora, u pokušaju da malo ublažim vrelinu glavobolje.

Taj fijat sam stekao zahvaljujući mome najboljem drugu Elu; dao mi ga je kada ga je Hantingtonova bolest previše savladala da bi vozio. Jedna nalepnica na zadnjem odbojniku pozivala je ostale korisnike drumu da zatrube ako su napaljeni, a druga je („odbojna nalepnica“, kako ju je zvao El) objavljivala: „Toliko sam gej da ne mogu ni da vozim strejt.“ I tako, dok smo terali na jug deonicom M6, trubile su nam i svirale i zavijale sirene, auto za autom, terenac za terencem, sve do grdosija sa osamnaest točkova. Prethodne nedelje to je bilo u neku ruku smešno. Ovoga dana nešto manje.

„Baš me zanima da li misle da sam žensko“, rekao sam kada je pored nas prošao jedan ford galaksi trešteći sirenom, sa troje razdragane dečice koja su mahala kroz zadnji prozor.

„Što bi to mislili?“, rekla je Ajvi, bez osmeha.

„Pa znaš već... zbog nalepnica na odbojniku.“ Ajvi se namrštila. „To jest, očigledno je da ti nisi muško.“ Čekao sam osmeh potvrde; nisam ga dobio. „Pa tako, ako pođu od pretpostavke da smo gej par, onda sam ja žena.“ Protrljao sam se po kratko ošišanoj kestenjastoj kosi. „Ona muževna.“

„Možda misle da smo samo prijatelji“, kazala je Ajvi.

Narednih desetak kilometara paničio sam da li sam uvredio Ajvi. Možda su joj neke najbolje drugarice lezbejke. Ili ima neku takvu tetku. Nikad to nije pominjala, a tema nije potegnuta ni prilikom sinoćnjeg saslušanja, ali svašta je bilo moguće.

Na radiju je krenula nova pesma: „Da nije to čarolija“.

„I dakle, ko ti je najdraži među *Bitlsima*?“, upitao sam.

Ajvine oči su poletele ka meni. „Ti znaš da ovo pevaju *Tejk det*?“

Istini za volju, mislio sam da to peva grupa *Bojzoun*, ali sam svejedno klimnuo glavom. „Naravno.“

Ajvi ništa nije rekla.

„I dakle?“, odvažio sam se da izgovorim.

„Šta?“

U Ajvinom odgovoru osetila se nestrpljiva oštrina, i tad sam bio siguran da je nadrždana. Verovatno zato što sam prethodne večeri bio neosetljiv, tako nešto.

„*Bitlsi*“, vedro sam rekao, zaključivši da je, umesto da se izvinim za svoje sinoćno ponašanje (te time i da podsetim Ajvi na njega), bolja strategija da svu tu glupost zagladim jarkom prevlakom cvrkutavog veselog raspoloženja. „Džon, Pol, Ringo ili onaj četvrti.“

„Onaj četvrti“, rekla je moja voljena.

„Mik ili Kif?“, bio sam uporan.

„Zar se nismo sinoć igrali igre dvadeset pitanja?“

„Jesmo, dabome. To jest, igrala si se uglavnom ti; ja sam spremao jelo. Evo u čemu je stvar: upravo tad sam shvatio koliko još koječega ne znamo jedno o drugome. I ništa više.“

Ajvi je prešla kolima u spoljnu traku kako bi pretekla povorku automobila koji su se kretali brzinom za oko pet kilometara na sat nižom od ograničenja. To je za fijat bio težak podvig, pa je zakloparao dok smo mileli pored nekoliko

automobila i terenaca, toliko sporo da sam se mogao pružiti kroz prozor i rukovati se sa svakim vozačem ponaosob. Vratili smo se u srednju traku, te sam opet prodisao.

„Izvini za sinoć“, rekao sam manuvši se politike glumljenja neukosti.

„Sve je u redu. Slatki su.“

„Mislim na sebe... izvinjavam se u svoje ime.“

„Sve je u redu.“

Tu sam pričekao trideset sekundi, ali Ajvi nije rekla da sam i ja sladak.

A meni se, naravno, nije žurilo da saznam koja je Ajvina omiljena pesma od *Tejk det*; i nije me bilo *nimalo* briga u koju je srednju školu išla, niti kako joj se zvala prva mačka. Ali bilo je tu drugih pojedinosti – takođe trivijalnih, na svoj način – a one su ostavljale utisak da sam maltene nemaran ako ih ne saznam.

„Ne znam čak ni kad ti je rođendan.“

„Dvadeset devetog oktobra“, kazala je ona.

Usledila je vrlo kratka tišina. Ajvi se osvrnula u stranu, načas me gledala u oči, još malo izdigla jednu obrvu. Nešto nalik osmehu izvilo joj je krajičak usta. „I punim četrdeset jednu godinu“, rekla je, pa se ponovo posvetila putu.

Kraj nas je prošlo osam automobila, dva terenca i dva karavana pre nego što sam uspeo da sročim odgovor.

„Super“, rekao sam. Kao da je, umesto svojih godina, Ajvi upravo nonšalantno razotkrila neki upečatljiv talenat ili umeće: *Svirala sam gitaru u hevi metal grupi, trčala sam maraton za dva sata i pedeset osam minuta, umem vezanih očiju da sklopim pušku AK-47.* „Super.“

Ali taj podatak me je odvalio (ne kažem da je tog prepodneva bilo potrebno mnogo da se poremeti moja nesigurna

ravnoteža), te ni ona ni ja nismo reč progovorili narednih pedeset kilometara ili tako nešto.

Ajvi sledećeg rođendana puni četrdeset jednu godinu, što znači da je preko devet godina starija od mene. Kad je bila kao ja sada, ja sam imao dvadeset dve godine. A ako bih krenuo u suprotnom smeru, kada ja budem imao godina kao Ajvi sada, ona će imati pedeset – a to je, obrni-okreni, svakako matoro. Nisam želeo da mozgam o tome koliko će Ajvi imati godina kada ja napunim pedeset – pedeset godina je za muškarca lepo doba: vreme uvaženih sedih pramenova i ne toliko bora koliko brazda s mukom osvojene mudrosti. Pri samoj pomisli na to koliko će Ajvi imati godina kada ja budem stigao do polovine veka, uhvatila me je žešća jeza. Nije delovala staro; telo joj je bilo zategnuto, a koža, tamo gde je nisu šarali ožiljci, glatka. Borio sam se sad već sa snažnim porivom da se osvrnem i pregledam joj ugleve očiju kako bih proverio ima li tu začetka lepezastih bora. Sve će to doći na svoje, razmišljao sam, kada ja napunim osamdeset godina. A isto tako, žene obično žive duže nego muškarci, pa se time što je Ajvi gotovo čitavu deceniju starija od mene povećava šansa da umremo zajedno, držeći se za ruke na kauču ispred vatre od cepanica koja polako gasne, u našoj penzionerskoj kućici na obali. Dakle, to mu je to.

Svratili smo na stajalište da piškimo, a Ajvi se toliko dugo zadržala da sam počeo već da brinem da su je ili oteli, ili da se prosto odvezla s nekim zgodnim neznancem. Kada se konačno vratila do auta, izgledala je u najmanju ruku još utučenije nego što je bila čitavog tog prepodneva. Kupio sam joj džinovsku kesu bombonica, koje sam joj podario sa osmehom kao u šimpanze, ali Ajvi je rekla da je sva nikakva i pitala da li bih vozio ja. Improvizovala je jastuk od smotanog džempera, zavalila sedište koliko god je moglo da se

zavali – što nije mnogo – i zatvorila oči. I tako smo ostavili iza sebe još mnogo kilometara, a kola, motori i terenci su trubili, vozači se bekeli kroz prozor dok su šišali kraj nas.

Kada je sve krenulo nizbrdo?, tako je glasilo pitanje kom sam se stalno vraćao. Za Ajvino naglo povlačenje u sebe sigurno ne može biti kriva ona sinoćna mala čarka, ako se to uopšte može računati u čarku. Samo što smo proveli tri najromantičnije, najljubavnije, malčice otužno blažene nedelje mog života zajedno. Nismo se odvajali jedno od drugoga, počeli smo da zovemo jedno drugo „mila“ i „mili“ a da se ne osećamo baš potpuno tupavo zbog toga, vodili smo ljubav svakoga dana, nazdravljali čašama goli kao od majke rođeni. A sad... prosto ničega nema. Paranoidni snob u meni zapitao se da nije posredi ona oguljena farba na ćaletovim ulaznim vratima, ili kuhinjski elementi s plastičnim pločama, ili rasklimatana daska na ve-ce šolji; no znao sam da nisu krivi oni. A ako jesu, onda Ajvi nije ono što sam mislio da jeste. Možda joj je nelagodno zbog godina koje ima. Možda joj prosto idem na onaj živac, a tek sad je to shvatila. Možda je posmatrala mog ćaleta kako glumi pajaca po kuhinji i sagledala mene u budućnosti. Možda je naprosto drma predmenstrualni sindrom – a ja sam toliko očajnički želeo da znam šta joj to ne da mira da sam pao u grozno iskušenje da je upitam. Ali podozrevao sam da takvo pitanje verovatno ne bi razvejalo Ajvinu trenutnu potištenost.

Kada smo prešli M25 i ponovo ušli u londonsko polje gravitacije, već sam bio pojeo sve bombonice iz kese i bilo mi je muka. A Ajvi se, bez ikakvog dodatnog podsticaja, kao da uopšte nije ni spavala, već samo mirno sedela žmureći, ispravila na sedištu i istegla vrat levo pa desno.

„Dobro jutro“, rekao sam, vedrije nego što sam se osećao.

„Hej!“ kazala je Ajvi. Osmehnula se, ali iza tog osmeha nije stajalo baš mnogo šta.

„Kod tebe ili kod mene?“ upitao sam, ali već sam znao da mi se odgovor neće dopasti.

Sutra radi, rekla mi je, umorna je, mora da opere veš, da se okupa, da nahrani zlatne ribice i tako dalje.

Stan joj se nalazio preko puta četvrte ulične svetiljke sleva, u jednoj ulici s drvoredom, na Vimblدونu. Prvi put smo se poljubili upravo tu, u tim kolima, kraj te svetiljke. Ali kakvo god da je uzdrhtalo uzbuđenje zapucketalo tada oko nas, zamenila ga je uštogljena nelagodnost. Izašao sam iz auta i izvadio Ajvine torbe iz prtljažnika. Ona je uzela svoj kofer, odbila moju ponudu da joj pomognem, pa smo ostali nespretno da stojimo na trotoaru; Ajvi me nije pozivala da uđem, ja se pak nisam pozivao. Prožeo me je talas ogorčenja, noseći sa sobom sva samosagledavanja i sumnje i ostavljajući za sobom razdraženost, razočaranje i otpatke rasturenog ega.

„Pa lepo, ništa“, rekao sam. „Valjda bi trebalo da idem sad.“

Ajvi je spustila kofer, nemo me zagrlila i poljubila me sa strane u vrat. Ostala je tako neki broj sekundi, otprilike onoliko koliko traje konačno zbogom. Položila je ruku na moj obraz, osmehnula se ustima, ali ne i očima, pa rekla: „Bilo mi je lepo. Hvala ti.“

„Nema na čemu“, kazao sam ja. „Uživaj u kupanju.“

Poljubili smo se još jednom, Ajvi se okrenula da pređe ulicu, a ja sam otišao pre nego što je gurnula ključ u bravu.

Drugo poglavlje

„S... sklanjaj taj an... nnas.“

El ne može uvek da ubode reč koja mu je potrebna, a i kad uspe, ne može uvek da je protera preko jezika. Nije to tek obično mucanje. Vidi mu se po licu koliko se napinje dok pokušava da istisne reč boreći se sa silom otpora s kakvom bismo se mogli suočiti kad bismo pokušali da izduvamo gust sirup kroz slamčicu. No svejedno, nije teško biti fin.

„Kako se kaže?“, rekao sam.

„Od... od... do krca, smesta.“

„Tako je već bolje“, uzvratio sam skidajući kriške ananasa sa njegovog parčeta pice.

El je zinuo, a ja sam ubacio vršak presavijenog parčeta u njegova usta. Glava mu se zaklatila, ali uspeo je da odgrize zalogaj a da ne pokupi još paradajz-sosa već umacanim licem. Ispod sosa mu se videla preplanula koža, ali bila je nedovoljno tamna da stvori čak i privid zdravlja. El i njegov partner Fil bili su se vratili sa odmora u San Francisku pre dva dana.

Nemoguće je bilo da je Elu zdravlje znatnije propalo dok je bio na putu, ali kao da su mu se pogoršali tikovi, klaćenje i govor.

„Št... št... št...“

„Šta?“, pokušao sam da pomognem, a El je zavrteo glavom. „Šteta?“

El je opet zavrteo glavom. „Pslednje“, rekao je.

„Što?“

El je klimnuo glavom. „Što? Što stav... stavljaju annas na p...“ Upro je drhtavim prstom u picu koja je počivala između nas.

„Havajska je“, odgovorio sam. „Sam si je naručio.“

El je slegao ramenima. „Lepo se zove.“

Poput svih najboljih drugova koji žive na nepunih šesnaest kilometara rastojanja u Londonu, El i ja smo se ranije viđali otprilike triput godišnje. Ali ništa ne leži apatiju tako uspešno kao neizlečiva boljka. Dakle, otprilike pre dve godine, kada je Hantingtonova bolest počela da zariva zube u njega, uspostavili smo naviku da se sastajemo svakog utorka. Spočetka smo odlazili u pab, ali kako je bolest napredovala, El je sve lošije podnosio piće, a i izgubile su mu se inhibicije i razumevanje za uljudnost u društvu. Za novo sastajalište smo odabrali lokalni kari-restoran i dolazili rano uveče kada nema nikog i kada El može da psuje, trza se, muca i ispušta čašu bez publike. Ali poslednjih meseci je čak i to postalo previše naporno. I tako smo sad jeli picu i pili bezalkoholno pivo u Elovoj dnevnoj sobi.

Pretpostavljam da je negde u mom mozgu on obitavao kao onaj desetogodišnjak s kojim sam vozio bicikl, pubertetlija od kog sam kupovao ukradenu pornografiju, čovek koji je svoje-vremeno znao da me zasmee do suza; i sve to osipanje koje je sustiglo Ela za poslednje dve godine – neprekidno trzanje i bacakanje, nedostatak koordinacije, ravnoteže i osećaja za

druge, opadanje težine, opadanje, zapravo, svih onih istančanosti i nijansi zahvaljujući kojima El jeste *El* – izgledalo je tog dana kao da se ukupna šteta sabila u te tri nedelje koje je proveo van grada. I mada sam znao da to nije tako, govor mu se neporecivo pogoršao. Pre nego što će poći u pab, Fil mi je rekao kako mu se čini da je sve nužnije pomagati Elu da ubode reč, uobličiti misli i razume šta mu drugi govore.

Poslužio sam se parčetom pice kvatro formadi, presavio ga na polovinu, odgrizao zalogaj.

„Još j... jbeš onu d... ženu“, rekao je El gledajući u mene, razveseljen, u iščekivanju reakcije.

„Ne sećam se da sam pominjao jebanje.“

„P... P... Pipa, je l' tako? Hopa-fupa!“

„Ajvi“, rekao sam, a nešto me je pritom žacnulo. „Zove se Ajvi.“

„P... p... prosto prirasta za srce“, kazao je on, i premda je, poput bezbroj njih, isto rekao i prvi put kad je čuo Ajvino ime,* bio je to dokaz da je stari El – makar delimično – i dalje prisutan.

„K... k... k...“

„Ko? Kako? Kada? K...“

„Kada! Kada ću je upoznati?“

Valjano pitanje.

Otkako me je ostavila Kejt, moja prethodna devojka, radio sam sve ono što bi radio i svaki drugi sveže poniženi zvekan. Spavao sam s recepcionarkom na poslu. Pipa je imala ljupku ali i smešnu naviku da prošuška „hopa-fupa“ kad god je odozgo. Što se dešavalo vrlo često. I što sam ja... ispričao Elu. Znam, *znam* – ali on mi je najstariji drug i nisam mogao da se oduprem. Dakle, ta indiskrecija mi se olupala o glavu,

* Na engleskom *ivy* znači bršljan. (Prim. prev.)

jer njeno ime se čvrsto uglavilo tamo gde se moglo uglaviti vrlo malo svega ostalog – u Elovu glavu. Sem u slučaju da mi sledeća devojka bude akrobatkinja na trambulini i da se zove Pipa, verovatno ću pogrešiti ako ga upoznam s njom.

El me je pogledao: *I dakle?*

„Uskoro“, rekao sam.

El je zaškiljio. „Je l’ te š... š... š...“

„Možeš slovo po slovo?“, upitao sam setivši se šta mi je Fil rekao, kako da izmamim reči iz Ela uz pomoć raznih tehnika „navođenja“. „Ili približno kako zvuči?“

Žile u Elovom mršavom vratu iskočile su od napora dok je prikupljao naboj za još jedan pokušaj. „Šuh... š... u...“

„Š-U?“

El je klimnuo glavom. „Mmm...“ Izvio je vrat skroz ulevo, a usne su mu se nemušto micale kao da pokušavaju da ugrabe sledeće slovo iz vazduha. „N... L... A...“

„Š-U-N-L-A?“

El je zamahnuo obema šakama, spojivši ih taman toliko da se to može smatrati tapšanjem. „Š... šutnula... p... provalio sam te. Ha-ha-ha.“

„Po čemu je to smešno?“

„Pa i nije baš“, kazao je on, odjednom uozbiljen. „Tužno, tragično, pred... pred...“

„Predvidljivo?“

El je ubo prstom u mene kao voditelj kviza koji pokazuje pobednika takmičenja.

„Žao mi je što ću raspršiti tvoj bedni mehur sreće“, rekao sam, „ali Ajvi me nije šutnula.“

„A... ah... a...“

Znao sam na šta đubre navija, ali malo sutra ću mu olakšati da to izgovori.

„Zajebi“, rekao je El. „Ša misliš, možeš da me pneseš?“

Sumnjam da je El ikada dostigao svoj mladalački cilj da visinom dosegne sto šezdeset sedam centimetara, a mršav je bio i pre nego što je Hantington krenuo da ga dalje. Nije mogao biti mnogo teži od jedne moje desetogodišnje sestričine.

„Prilično sam siguran da mogu da te frknem i kroz prozor“, odgovorio sam mu.

El je promislio o tome. „Samo b... brzo“, rekao je.

Kuća u kojoj je El stanovao s Filom zahvatala je pet spratova. Ulazna vrata su se nalazila na vrhu kratkog niza popločanih stepenica koje vode ka stazi i prometnoj ulici pored kuće. El je hteo malo „s... svežeg vazduha“, pa sam ga zato uzeo, sneo ga niz trideset šest stepenica i nežno ga spustio na prag. Ispostavilo se da je laganiji nego što je delovao, ali od tog poduhvata su mi bridele ruke.

Nakon ponešto početnih teškoća, El je izvadio iz džepa paklicu cigara i upaljač. „Z... zpali mi jednu“, kazao je.

Uradio sam šta mi je zatraženo, pa dodao Elu zapaljeni marlboro. „Ti ne pušiš“, rekao sam.

El je pružio upravo suprotan dokaz i dunuo dim ka meni. Saobraćaj je tu bio neumoran, pa je lice zapahnuto dimom predstavljalo najobičniju sitnu uvredu u oblaku zagađenja koji nas je okruživao te blage avgustovske večeri.

„E pa, nisi pušio pre tri nedelje.“

El je duboko udahnuo, zadržao u plućima dim s punim procentom katrana, pa razrogačio oči, a potom zazrikavio. Čekao sam da pozeleni, da se zakašlje, krene da pljuje – kao što biva u filmovima – ali El je samo otvorio usta i pustio dim da mu polako izađe iz pluća. „H... hoćeš ti?“

„Ne, hvala, to je gadna navika.“

„Tko i Fil kaže“, iscerio se on. „Ali s njima stvarno izgledaš f... j... frajerski do j... jaja.“

„To je tačno“, priznao sam.

Zagađenje na stranu, bilo je prijatno sedeti na stepenicama i posmatrati narod i vozila kako se kreću približno istom brzinom. El je pušio treću pljugu kada smo ugledali Fila kako se vuče ka stanu. Ugledavši nas, zavrteo je glavom, a onda mi sitno mahnulo.

„Momci“, izgovorio je kada je savladao stepenice. „Provodite se?“ Na to je zacoktao, pa skupio Elove pikavce i uvio ih u papirnu maramicu.

„Hvala, d... dušo“, rekao je El.

„Ima na čemu“, kazao je Fil sedajući između nas i vadeći cigaretu iz Elovih prstiju. Povukao je dim, pa je vratio Elu. „Gadna navika u pičku materinu.“

„Takve su sve n... n... najlepše“, kazao je El i namignuo mi.

„Tu si u pravu“, rekao je Fil.

„Čime je uopšte“ – krenuo sam da teram rukom dim cigarete od lica – „izazvano sve ovo?“

Fil se zagledao u zemlju i opet zavrteo glavom.

„Sčas se one pesme od S... *Smitsa*?“, upitao je El.

„Molim te, molim te, molim te, dozvoli mi da imam ono što želim?“, ponudio je Fil odgovor uz prepređen osmeh.

„Brži jezik od pameti?“, pokušao sam ja.

„Baš ste šaljivi do m... mojega. N... ne. U čemu je r... ra... raz... u pičku materinu!“

„Znam“, blago je kazao Fil. Uzeo je marlboro od Ela i snažno povukao pre nego što će mu ga vratiti. „U čemu je razlika?“

I zaista sam, bože blagi, zažalio što ne pušim. „I dakle“, rekao sam, „kako je u pabu?“

„Gužva, buka, a opet nekako fali ona atmosfera“, kazao je Fil.

„T... t... trba da ideš u p... b... p... pederski klub.“

„Tamo sam i išao.“

„P... p... p...“

„Bože dragi“, izgovorio je Fil. „Dovoljno mi je već što mi ovaj pištavac jebe kevu sa svakim drugim udisajem. Ali kad ga čekam ovako da okine... kunem se bogom, kao da čekaš pred streljačkim vodom da svi povuku obarač.“

„P... p...“ – a nevaljali sjaj u Elovom oku potvrđivao je, izgleda, da to nešto što se bori da izusti (mada se kod Ela nikad ne zna) sadrži u sebi žaoku. „Posisao nekome?“

„Žao mi je što ću te razočarati, mila dušo moja, ali jedino što mi je ušlo u usta bio je prilično vodnjikav merlo.“

El je mrzovoljno slegao ramenima. Nešto ranije te iste godine uložio je znatne količine vazduha i truda u pokušaje da ubedi Fila da nađe novog momka. Uz pomenute telesne simptome, Hantingtonova bolest kod svojih žrtava izjeda i karakter i ličnost, satire logiku i zdravo rasuđivanje, kao i društvene inhibicije. Dodajmo tome činjenicu da je Elu nedolično ponašanje oduvek bilo slađe nego hleba da jede, i mogao bi se dobiti tužan, smešan i krajnje zbrkan rezultat. Ali u Elovom neostrašćenom provodadžisanju nisu učestovali samo njegova bolest i obešenjaštvo. Bilo mu je jasno da umire i da će pre svršetka biti neprepoznatljiv. Problem je, po Elovom viđenju, bio u tome što bi mogao da životari još deset godina, a Fil bi dotad podobro prevalio pedesetu – otuda i te raznorazne gluposti o tome kako će El „šutnuti“ Fila i upisati ga na sajtove za upoznavanje „d... d... dok je još dovoljno m... mlad da nđe drgoga“. Što se tiče romantičnih gestova, otprilike lepšem nisam prisustvovao.

„F... Fišer popio šutku“, kazao je El.

Fil je izvio obrvom.

„Ne, Fišer nije popio šutku“, rekao sam ja.

„Nije još“, kazao je El, čak i bez nagoveštaja poteškoće.